

Algemene Toelichting

Deze gemeenschappelijke regeling is oorspronkelijk in 2012 door vijf gemeenten in het Lekstroomgebied aangegaan om hun samenwerking op het sociale zekerheidsterrein vorm te geven. Het samenwerkingsorgaan is op 1 januari 2013 formeel van start gegaan; de uitvoeringsorganisatie op 1 mei 2013.

Per 1 januari 2020 is de gemeente Vijfheerenlanden uitgetreden en is de samenwerkingsorganisatie met vier gemeenten verder gegaan: Houten, IJsselstein, Lopik en Nieuwegein.

De Wet gemeenschappelijke regelingen (hierna: de Wgr) stelt eisen aan wat er in een dergelijke regeling moet staan. Zo moeten bestuursorganen worden aangewezen, het belang van de samenwerking worden omschreven en welke bevoegdheden worden overgedragen. Deze eisen zijn vertaald naar de gewenste situatie voor Werk en Inkomen Lekstroom (hierna: WIL).

Wettelijk kader

Op 1 juli 2022 is de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) in werking getreden. Deze wijziging heeft als voornaamste doel de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen te versterken. Dit geschiedt via een versterking van de kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraden. Daartoe zijn enkele wijzigingen in de Wgr opgenomen.

Een aantal wijzigingen heeft directe werking, dit betekent dat daar waar de huidige regeling in strijd is met de gewijzigde Wgr, de Wgr voorgaat.

Voor de overige wijzigingen geldt een overgangstermijn van twee jaar, wat betekent dat de Gemeenschappelijke regeling Werk en Inkomen Lekstroom (hierna: GR WIL) voor 1 juli 2024 moet zijn aangepast.

In 2023 is de GR WIL ook aangepast. Die aanpassing was gericht op het formaliseren van het werken met lokale werkteams. De huidige wijziging richt zich op het aanpassen van de GR WIL aan de wetwijzigingen.

Democratische legitimatie

De gemeenschappelijke regeling van Werk en Inkomen Lekstroom is een gemengde regeling. Hierin worden op beperkte schaal raads-, college- en burgemeestersbevoegdheden belegd. Deze bevoegdheden moeten op grond van de wet helder worden omschreven in de gemeenschappelijke regeling. Deels is dat relevant voor de gang van zaken in het rechtsverkeer, deels is dat ook van belang voor de democratische verantwoording aan de raden van de deelnemende gemeenten.

De Wet gemeenschappelijke regelingen kent een expliciete regeling van verantwoording, inlichtingenplicht en ontslagmogelijkheid.

Die regeling verantwoording en inlichtingenplicht heeft in de eerste plaats betrekking op de verhouding dagelijks bestuur en algemeen bestuur, maar daarnaast ook op het lid van het algemeen bestuur naar de eigen gemeenteraad. De gemeenteraad bestaat uit de gekozen volksvertegenwoordigers, die door hun verkiezing democratisch gelegitimeerd zijn. Zo kan een raad gebruik maken van het enquêterecht ex artikel 155a Gemeentewet ten aanzien van de eigen bestuurders. De gemeentelijke rekenkamer(commissie) kan onderzoek doen naar de rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid van het door het

samenwerkingsverband gevoerde bestuur (artikel 184 Gemeentewet). In financieel opzicht blijven de gemeenteraden in positie omdat zij jaarlijks hun zienswijze kenbaar kunnen maken over de ontwerpbegroting. Bij de wetwijziging van 2022 is de termijn voor het indienen van een zienswijze verruimd van acht naar twaalf weken. Door toezending van de jaarrekening van het openbaar lichaam wordt achteraf verantwoording afgelegd. Eerder is dat intern gebeurd bij de aanbidding van de jaarrekening door het dagelijks bestuur aan het algemeen bestuur van het openbaar lichaam. Ten slotte wordt opgemerkt dat indien een tussentijdse begrotingswijziging nodig is, die leidt tot een aanpassing van de gemeentelijke bijdrage, de raden van de deelnemende gemeenten wederom in de gelegenheid zijn zich daarover uit te spreken en hun zienswijze kenbaar te maken.

Het aangaan van een gemeenschappelijke regeling leidt tot een bestuurlijk complexe situatie. Hiervoor is aangegeven dat er voor de gemeenteraden als democratisch gekozen volksvertegenwoordiging wel degelijk juridische mogelijkheden aanwezig zijn om betrokken te blijven bij het functioneren van gemeenschappelijke regelingen en om de door hen aangewezen leden van het algemeen bestuur verantwoording te blijven vragen. Wel is het zo dat het aangaan van een samenwerking met andere gemeenten binnen een openbaar lichaam leidt tot gezamenlijk genomen besluiten waarbij de invloed van individuele gemeenteraden afneemt. Rode draad is en blijft ook naar de toekomst toe de zorg voor het goed blijven onderhouden van een tijdige adequate informatievoorziening naar de raden van de deelnemende gemeenten.

Artikelsgewijze toelichting

Hieronder volgt de artikelsgewijze toelichting. Daar waar de Wgr de wettelijke grondslag is en kaders aangeeft wat in de GR mag of moet worden vastgelegd wordt naar de Wgr verwezen. Daar waar een specifieke keuze ten grondslag heeft gelegen aan het bepaalde wordt verwezen naar het waarom van die keuze.

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1 Begripsbepalingen

In dit artikel worden de gebruikte begrippen nader toegelicht.

Artikel 2 Openbaar lichaam

De gemeenschappelijke regeling Werk en Inkomen Lekstroom bezit als openbaar lichaam rechtspersoonlijkheid, waardoor het zelfstandig kan deelnemen aan het rechtsverkeer en bijvoorbeeld overeenkomsten kan aangaan.

Ten tijde van het opstellen van de oorspronkelijke GR was de werknaam van het samenwerkingsverband Werk & Inkomen Lekstroom. Bij het vormgeven van de huisstijl is dit gewijzigd in Werk en Inkomen Lekstroom. Deze naamswijziging is bij de eerste GR-wijziging in 2016 geformaliseerd.

Artikel 3 Bestuursorganen

Artikel 12 Wgr schrijft voor dat een openbaar lichaam de volgende drie bestuursorganen heeft: een algemeen bestuur, een dagelijks bestuur en een voorzitter. Het algemeen bestuur staat aan het hoofd van het openbaar lichaam.

Hoofdstuk 2 Belang, taken en bevoegdheden

Artikel 4 Het belang

De gemeenschappelijke regeling dient het belang of de belangen ter behartiging waarvan zij is getroffen, te vermelden (artikel 10, eerste lid Wgr). Onder 'belang' kan worden verstaan het beleidsterrein waarvoor wordt samengewerkt. De belangen moeten helder omschreven zijn omdat een open taakstelling wettelijk niet is toegestaan (gesloten huishouding).

De missie van de dienst is overgenomen uit het Meerjarenbeleidsplan.

Artikel 5 Taken en bevoegdheden

De Wgr spreekt in artikel 30 van "bevoegdheden van regeling en bestuur" die overgedragen kunnen worden. Onder regeling wordt verstaan de bevoegdheid tot het stellen van algemeen verbindende voorschriften. Onder bestuur de uitvoering van de verordeningen en het beleid.

De dienst zal de taken genoemd in artikel 5 uitvoeren. Nieuwe wetgeving die in de toekomst in de plaats treedt van de huidige in lid 1 genoemde wetten, hoort daar eveneens bij, zoals voortvloeit uit de bepaling in het tweede lid.

De gemeenteraden hebben ten aanzien van de over te dragen verordende bevoegdheden de volgende voorbehouden gemaakt. Alle gemeenteraden behouden zich het recht voor om zelf bevoegd te blijven ten aanzien van minimabeleid en bijzondere bijstand. Deze bevoegdheid is derhalve uitdrukkelijk buiten de taakomvang van WIL gelaten. Bovendien hebben de gemeenteraden van Houten en Nieuwegein geen enkele verordende bevoegdheid ten aanzien van de wetten en regelingen waartoe WIL is opgericht, overgedragen. Deze voorbehouden komen tot uitdrukking in artikel, 5 leden 3 en 4.

In de Wgr worden bevoegdheden alleen overgedragen aan het algemeen bestuur. Het algemeen bestuur kan vervolgens bevoegdheden delegeren. Ook zijn er DB-bevoegdheden in de Wgr zelf vastgelegd.

Behandeling van bezwaarschriften en klachten vloeit niet uit de overgedragen wetten voort, maar uit de Algemene wet bestuursrecht. Daarom is de overdracht in lid 6 expliciet geregeld. Ook is hier vastgelegd dat de dienst de voorbereidende werkzaamheden uitoefent die nodig zijn voor de verantwoording aan het Rijk, maar waarvan de verantwoordelijkheid formeel nog expliciet bij de gemeenten zelf ligt (zoals de Vangnetregeling en 'Beeld van de uitvoering').

Indien de dienst haar werkzaamheden wenst uit te breiden naar aanpalende wetgevingsterreinen of vergelijkbare onderwerpen is dit mogelijk gemaakt in lid 7.

Artikel 6 Dienstverlening

Dit artikel geeft de mogelijkheid aan gemeenten om bepaalde diensten van de dienst af te nemen. Bij dienstverlening gaat het om de uitvoering van feitelijke werkzaamheden door de dienst ten behoeve van gemeenten. Er is bij dienstverlening geen sprake van overdracht van beslissingsbevoegdheden van de betrokken gemeente(n) aan de dienst.

De dienst is niet alleen bevoegd diensten te verlenen aan de deelnemende gemeenten. Ook gemeenten en andere organisaties die niet deelnemen aan de gemeenschappelijke regeling kunnen in principe diensten afnemen van deze organisatie. De dienstverlening geschiedt tegen betaling op basis van een overeenkomst tussen de dienst en de gemeente of gemeenten die het aangaat (het tweede lid).

Hoofdstuk 3 Het algemeen bestuur

Artikel 7 Taken en bevoegdheden

Aan het algemeen bestuur komen alle bevoegdheden toe, voor zover deze niet bij wet of delegatie aan het dagelijks bestuur zijn op- of overgedragen. Aan de mogelijkheid tot overdracht van bevoegdheden aan het dagelijks bestuur stelt de wet beperkingen. Zo kunnen de bevoegdheden tot het vaststellen van de begroting en de jaarrekening, ingevolge de Wgr niet worden overgedragen. In de gemeenschappelijke regeling is daaraan toegevoegd dat ook de vaststelling van onder meer de financiële en beleidsmatige kaders en verordeningen tot het exclusieve domein van het algemeen bestuur behoort.

Iedere gemeenschappelijke regeling heeft verordeningen en regelingen die haar eigen organisatie betreffen (zoals bijv. de financiële verordeningen en de archiefverordening). Het is goed om duidelijk vast te leggen dat het algemeen bestuur die ook zelf mag vaststellen.

Artikel 8 De samenstelling

De Wgr schrijft voor (art. 13) dat de leden van het AB per deelnemende gemeente door de raad worden aangewezen. De raad kan uit zijn midden, de voorzitter inbegrepen en uit de wethouders, leden aanwijzen. De zittingsperiode van de leden van het algemeen bestuur loopt parallel aan die van de gemeenteraad (derde en vierde lid).

De leden van het AB en het DB zijn in het bestuur van de GR niet (volledig) vrij om hun partijpolitieke mening uit te dragen. Een lid van het DB wordt geacht primair te handelen vanuit het belang van de GR. Hij/zij is daarvoor verantwoording schuldig aan het AB. Leden van het AB worden geacht primair de belangen van zijn of haar gemeente te behartigen en moeten daarvoor verantwoording afleggen aan de raden van hun eigen gemeente.

In lid 1 is aangegeven, dat de leden van het algemeen bestuur door de raden van de gemeenten kunnen worden aangewezen: uit hun midden en uit burgemeester en wethouders. Dit vloeit voort uit de Wet gemeenschappelijke regelingen. Raadsleden kunnen bij een gemengde regeling waarbij raads- en collegebevoegdheden worden ingebracht niet uitgesloten worden van het lidmaatschap van het algemeen of dagelijks bestuur. Steeds meer gemeenten schaffen de raadsvertegenwoordiging in de besturen van gemeenschappelijke regelingen echter af. Dit past beter bij de rol van de raad in het duale stelsel: kaders stellen en controleren. Als raadsleden toetreden tot het bestuur van een GR worden zij zelf onderwerp van de controle door de raad. Dit past niet goed meer en zeker niet bij uitvoeringsorganisaties, wat WIL toch voornamelijk is. Om genoemde redenen wordt daarom sterk de voorkeur gegeven aan een algemeen bestuur dat is samengesteld uit leden van de colleges van burgemeester en wethouders. Door het houden van raadsinformatiebijeenkomsten worden de raadsleden periodiek bijgepraat over de ontwikkelingen die spelen bij Werk en Inkomen Lekstroom. De gemeenteraden zijn in positie als het gaat om oordeelsvorming over de kaderbrief en het meerjarenbeleidsplan en eventuele actualisaties daarvan. Bij die gelegenheden kunnen zij hun zienswijze kenbaar maken en vervolgens ook verantwoording nemen voor de uitvoering van de opgaven waarbij hun gemeente betrokken is.

Artikel 9 Ontslag

Einde van het lidmaatschap en ontslag is wettelijk geregeld in de artikelen 13 en 16 Wgr.

Artikel 10 Plaatsvervangende leden

Op grond van de Wgr is het niet verplicht om plaatsvervangers aan te wijzen in het AB. De gedachte om wel plaatsvervangers aan te wijzen komt voort uit de gedachte dat de vertegenwoordiging vanuit de gemeente geborgd moet zijn. Als er geen plaatsvervangers worden aangewezen is de besluitvorming in het AB afhankelijk van quorum.

Artikel 11 De werkwijze

De Wgr eist dat het AB een reglement van orde vaststelt en dat het AB minimaal twee keer per jaar vergadert (art. 22). In artikel 22 Wgr is ook bepaald dat een aantal artikelen uit de Gemeentewet van overeenkomstige toepassing is, voor zover daarvan in de Wgr niet is afgeweken. Het betreft de artikelen 16, 17, 19, 20, 22, 26 en 28 tot en met 33 van de Gemeentewet. Zoals daar zijn artikel 20 (quorum voor opening van vergadering), artikel 22 (onschendbaarheid, verschoningsrecht), artikel 26 (handhaving orde vergadering), artikel 28 (niet deelname aan de stemming), artikel 29 (quorum voor geldige stemming) en artikel 33 (ambtelijke bijstand leden van het bestuur).

Artikel 12 De besluitvorming

Voor wat betreft de stemverhoudingen is uitgegaan van het 'one man, one vote'-principe, ieder bestuurslid heeft één stem. In het artikel is uitgeschreven hoe de procedure is in het geval de stemmen staken.

Artikel 13 Commissies

Op grond van de Wgr (artikel 24 en 25) kan het AB commissies instellen.

Artikel 14 Oprichten van of deelnemen in privaatrechtelijke rechtsvormen

In dit artikel is geregeld dat WIL een privaatrechtelijke rechtsvorm kan oprichten (denk aan een stichting) of daaraan kan gaan deelnemen (zoals een vereniging). Dit kan niet zomaar. Hieraan zijn regels gebonden, welke in artikel 31a Wgr staan.

Hoofdstuk 4 Het dagelijks bestuur

Artikel 16 Taken en bevoegdheden

Het dagelijks bestuur heeft eigen, geattribueerde, bevoegdheden (artikel 33b Wgr). Zo is het DB in ieder geval bevoegd het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam te voeren, beslissingen van het AB voor te bereiden, regels vast te stellen over de ambtelijke organisatie van het openbaar lichaam, ambtenaren te benoemen, te schorsen en te ontslaan, tot privaatrechtelijke rechtshandelingen te besluiten en te besluiten rechtsgedingen, bezwaarprocedures of administratief beroepsprocedures te voeren.

Artikel 17 De samenstelling

De Wgr schrijft voor dat het DB bestaat uit een voorzitter en tenminste twee leden die door en uit de leden van het AB worden gekozen (artikel 14). Hoe groot het DB is en aan welke criteria de DB-leden moeten voldoen, laat de wetgever over aan de deelnemende gemeenten. In lid 1 is opgenomen dat elke deelnemende gemeente in het DB vertegenwoordigd is.

Bij incidentele of kortdurende afwezigheid van een DB-lid kan deze vervangen worden door een ander lid van het DB. Dit is geregeld in artikel 18. Bij langdurige afwezigheid is het gewenst dat de plaats van het DB-lid wordt opgevuld door een vertegenwoordiger die uit dezelfde gemeente als het afwezige lid komt. Logisch is om dan het andere AB-lid daarvoor

aan te wijzen. Deze heeft – door zijn frequente aanwezigheid en inbreng in het AB - over het algemeen meer kennis van de dienst dan de plaatsvervanger als bedoeld in artikel 10.

Hoofdstuk 5 De voorzitter

Artikel 19 De aanwijzing en vervanging

Artikel 12, lid 3 van de Wgr stelt dat de voorzitter zowel voorzitter is van het AB als het DB. De voorzitter en plaatsvervangend voorzitter worden door en uit het AB gekozen.

Artikel 20 Taken en bevoegdheden

De positie van de voorzitter is vergelijkbaar met die van burgemeester in een gemeente. In de relatie van de burgemeester tot de voorzitter zal een en ander eigenlijk alleen betrekking hebben op het vertegenwoordigen in en buiten rechte op het terrein van de overgedragen taken en bevoegdheden conform het eerste en tweede lid van artikel 5.

Hoofdstuk 6 De directeur en het personeel

Artikel 21 De taken en bevoegdheden van de directeur

In dit artikel zijn de taken en bevoegdheden van de directeur vastgelegd. Het DB stelt voor de verdere uitwerking van bevoegdheden van de directeur een directiestatuut vast.

Artikel 22 Het personeel

De cao samenwerkende gemeentelijke organisaties is gelijk aan de cao gemeenten, zodat het personeel van de uitvoeringsorganisatie dezelfde rechten en plichten kent als gemeentelijk personeel.

Hoofdstuk 7 Informatie- en verantwoording

Artikel 23, 24 en 24a Informatie en verantwoordingsplichten

De artikelen 23, 24 en 24a vloeien voort uit de artikelen 16 en 17 en 19a van de Wgr. Hierin wordt voorgeschreven dat de GR bepalingen bevat over het verstrekken van informatie en het afleggen van verantwoording. Daarbij gaat het zowel om de informatie-en verantwoordingsplicht binnen de gemeenschappelijke regeling (de relatie tussen het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur) als om informatie-en verantwoordingsplicht van de gemeenschappelijke regeling ten opzichte van de (raden van de) deelnemende gemeenten.

De artikelen 23 en 24 bevatten bepalingen ten aanzien van de informatie-en verantwoordingsplicht van respectievelijk het algemeen bestuur en de individuele leden daaruit en het dagelijks bestuur en de individuele leden daaruit.

Artikel 24a is nieuw en geeft aan hoe het openbaar lichaam invulling geeft aan de actieve informatieplicht.

Artikel 24b Participatie belanghebbenden en ingezetenen

Artikel 24b is nieuw en bevat afspraken over burgerparticipatie. Beschreven wordt de wijze waarop ingezetenen en belanghebbenden betrokken worden bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid.

Hoofdstuk 8 Visie en Beleid

Artikel 25 Strategische visie en kaderbrief

De strategische visie, oftewel meerjarenbeleidsplan, is een document dat aan de gemeenteraden voor zienswijzen wordt aangeboden, in verband met hun kaderstellende rol.

De verplichting tot het opstellen van een kadernota vloeit voort uit de Wet gemeenschappelijke regelingen. Artikel 34b van deze wet schrijft voor dat het dagelijks bestuur voor 30 april van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, de algemene financiële en beleidsmatige kaders en de voorlopige jaarrekening aan de raden van de gemeenten toestuur. WIL doet dit al (veel) eerder, nl. voor 1 januari.

De jaarlijkse kaderbrief van WIL dient niet alleen als input voor de begroting van de deelnemende gemeenten, maar ook van WIL zelf. In de ontwerp-kaderbrief wordt ingegaan op de eerder vastgestelde strategische visie. Aangegeven wordt of de verwachte ontwikkelingen nog in lijn zijn met de strategische visie of dat bijsturing gewenst is. De gemeenteraden krijgen de mogelijkheid om een zienswijze op de kaderbrief in te dienen. Het dagelijks bestuur stelt vervolgens het algemeen bestuur en de raden van de gemeenten gemotiveerd in kennis van zijn oordeel over de zienswijze en van de eventuele conclusies die het daaraan verbindt.

Hoofdstuk 9 Financiële bepalingen

De Wgr stelt in de artikelen 34, 34a, 34b en 35 de begrotings- en jaarrekeningcyclus in grote lijnen vast. Voor wat betreft de totstandkoming van de begroting en de jaarrekening is aangesloten bij wat gebruikelijk is in deze regio met andere gemeenschappelijke regelingen.

Artikel 26 Geldelijk beheer en boekhouding

Het AB stelt financiële verordeningen vast zoals ook in de Gemeentewet artikelen 212, 213 en 213a is geregeld.

Artikel 27 Begrotingsprocedure

De begrotingsprocedure is, met inachtneming van de artikelen 34 en 35 Wgr, volledig uitgeschreven

Begrotingswijzigingen volgen in beginsel de procedure als voorgeschreven voor de begroting. Dit artikel zondert in het negende lid daarvan uit die begrotingswijzigingen, die geen invloed hebben op de bijdragen van de deelnemers. De formele procedure daarvoor is: dagelijks bestuur – algemeen bestuur.

Artikel 29 De indirecte kosten

In dit artikel wordt de verdeling van de indirecte kosten over de deelnemende gemeenten weergegeven. De verdeelsleutel wordt jaarlijks bij de begrotingsprocedure voorgesteld en vastgelegd.

Artikel 30 De directe kosten

De directe kosten zijn de kosten die aan de afzonderlijke gemeenten worden toegerekend en ook bij de afzonderlijke gemeenten in rekening worden gebracht.

Artikel 32 Garantstelling

Dit artikel is opgenomen gelet op de eisen die de Bank Nederlandse Gemeenten stelt aan gemeenschappelijke regelingen met het oog op de garantstelling door de deelnemende gemeenten. Financiële verplichtingen die voortvloeien uit gemeenschappelijke regelingen zijn opeisbare schulden. En op grond van artikel 193 sub a van de Gemeentewet zijn opeisbare schulden verplichte uitgaven voor gemeenten.

Bovendien legt artikel 10a van de Wgr uitdrukkelijk vast dat de deelnemers in een gemeenschappelijke regeling hun medewerking moeten verlenen aan de uitvoering van de besluiten van het bestuur van het openbaar lichaam.

Artikel 33 De jaarrekening

Artikel 34 van de Wgr bepaalt dat de rekening uiterlijk 15 juli van het jaar, volgend op het jaar waarop deze betrekking heeft, wordt toegezonden aan gedeputeerde staten. Rekening houdend met de vaststelling van de voorlopige jaarrekening voor 30 april (artikel 34b Wgr), betekent dit dat de definitieve jaarrekening in die tussenliggende periode wordt vastgesteld door het algemeen bestuur. In de controleverordening ex artikel 213 Gemeentewet wordt de accountantscontrole geregeld.

Het is goed gebruik dat de voorlopige cijfers van het voorgaande jaar opgenomen worden als vergelijkingsmateriaal in de begroting van het komend jaar.

Artikel 35 Reserve- en voorzieningenbeleid

In het eerste lid wordt beschreven dat het algemeen bestuur reserves en voorzieningen mag instellen tot een maximum van 5% van de exploitatiekosten.

Het tweede lid is opgenomen om in de toekomst meer helderheid te verschaffen over de positie van nieuw toetredende gemeenten ten aanzien van de reeds opgebouwde reservepositie. Dit moet voorkomen dat nieuw toetredende gemeenten zonder meer delen in een reserve die zij niet mede hebben opgebouwd.

Artikel 36 Vergoedingen

Artikel 21 Wgr bepaalt het een en ander omtrent het al dan niet ontvangen van een vergoeding voor gemaakte onkosten door leden van het bestuur van een openbaar lichaam. In artikel 36 is dit nader uitgewerkt.

Hoofdstuk 10 Het archief

Artikel 37 Het archief

De bepalingen in dit artikel vloeien voort uit de Archiefwet. Op deze wijze wordt ook de toezichthoudende taak van gedeputeerde staten in dit verband verzekerd.

Hoofdstuk 11 Toetreding, uittreding, wijziging, geschillen en opheffing

Artikel 38 Toetreding

In de GR is de mogelijkheid opgenomen dat andere gemeenten toetreden tot de regeling. De raden, de colleges en de burgemeesters van de gemeenten wordt gevraagd een positief

besluit te nemen over de toetreding. Indien drie vijfde van de gemeenten instemt, kan toetreding plaatsvinden. Zie ook de toelichting op artikel 40.

Artikel 39 Uittreding

Dit artikel bevat de procedure van uittreding door een gemeente. Uitgangspunt hierbij is dat een gemeentedie wil uittreden daartoe in de gelegenheid wordt gesteld. Om uittreding mogelijk te maken, is geen instemming nodig van de (meerderheid van de) andere gemeenten.

Ingevolge de gewijzigde Wgr moeten de gevolgen van de uittreding in de regeling worden opgenomen. De bestaande regeling is uitgebreid met tekst die algemeen geaccepteerd is als het over het vaststellen van de financiële gevolgen van een uittreding gaat. De tekst geeft maxima aan voor een deelnemer die wenst uit te treden, maar laat ook voldoende ruimte om de uittreedsom over een korter aantal jaren vast te stellen als uit berekeningen blijkt dat de desintegratiekosten dat toelaten.

Artikel 40 Wijziging

Hoofregel is dat de regeling gewijzigd kan worden indien drie vijfde van de gemeenten daarmee instemt.

In afwijking van de hoofregel is in lid 3 opgenomen dat een aantal wijzigingsbesluiten alleen bij unanimitieit genomen kan worden. Het betreft de wijziging van artikelen die handelen over bevoegdheden en bestuurssamenstelling. Unanimitieit ligt hier meer voor de hand, omdat anders ook tegen de wil van een gemeente bijv. bevoegdheden kunnen worden overgedragen.

Na een besluit tot uittreding of toetreding is doorgaans wijziging van de GR nodig. Bepalingen ten aanzien van het aantal leden in de besturen of de stemverhouding moeten dan wellicht worden herzien.

Artikel 41 Geschillen

Artikel 28 van de Wgr bepaalt dat gedeputeerde staten bij een verschil van interpretatie van de regeling beslist. Echter, voorafgaand aan deze procedure bij gs kunnen de deelnemende gemeenten een eigen geschillenregeling vaststellen in de GR. Van deze mogelijkheid is gebruik gemaakt.

Artikel 42 Opheffing

Gekozen is voor een meerderheid van drie vijfde van de deelnemende gemeenten om te besluiten de GR op te heffen. Het AB blijft in functie voor het afwikkelen van de financiële gevolgen en stelt een liquidatieplan op.

Hoofdstuk 12 Slotbepalingen

Artikel 44 Overgangsrecht/garantieregeling

Dit artikel strekt er toe de lasten als gevolg van reeds voorafgaand aan de inwerkingtreding van deze gr door de afzonderlijke gemeenten aangegane verplichtingen buiten WIL en de voorbereidingen daaromheen om, ten laste te laten komen van die gemeenten. Op deze manier blijft WIL gevrijwaard van verplichtingen die zijn aangegaan vóórdat de uitvoeringsdienst is gestart.

Artikel 46 Duur en evaluatie van de regeling

De gewijzigde Wgr stelt het opnemen van een evaluatiebepaling verplicht. Gekozen is voor een termijn van zes jaar, waarbij de eerste evaluatie in 2029 is gezet. Dit omdat de regeling per 1 januari 2023 nog aangepast is aan de ontwikkelingen met de lokale werkteams. Daarnaast is de bepaling ruim gehouden, in die zin dat een evaluatie altijd eerder kan worden uitgevoerd als dat gewenst wordt geacht. ***Artikel 48 Leemtebepaling***

In geval zich zaken voordoen waar de gr (en de Wgr of Gemeentewet) niet in voorzien, heeft het AB de bevoegdheid om te beslissen. Het AB houdt daarbij rekening met de achtergrond van de totstandkoming van deze gr en de belangen van de deelnemende gemeenten.